

Dosarul nr. 2ra-862/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Țonov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Negru, G. Dașchevici, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Stratulat Svetlana, reprezentată de avocatul Barbacaru Constanția și de către Stratulat Filip, reprezentat de avocatul Albu Vasile,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Stratulat Svetlana împotriva lui Stratulat Filip cu privire la decăderea din drepturile părintești,

împotriva deciziei din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Stratulat Filip, a fost casată hotărârea din 03 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

constată:

La data de 17 iulie 2019, Stratulat Svetlana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Stratulat Filip cu privire la decăderea din drepturile părintești.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că s-a aflat în relații de căsătorie cu pârâtul din august 2014 până în decembrie 2016, când căsătoria a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău.

A susținut că la XXXXX s-a născut fiul lor, XXXXX. Pe parcursul a doi ani de la nașterea copilului până la desfacerea căsătoriei, pârâtul a fost violent și agresiv, nu și-a îndeplinit obligațiile de soț și de tată, nu asigura familia din punct de vedere material, nu acorda atenție dânzei și copilului, niciodată nu s-a preocupat de educația și starea de sănătate a copilului. Indiferența pârâtului față de problemele familiei a dus la destrămarea acesteia. Prin hotărârea din 23 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, a fost încasată pensia de întreținere pentru copilul minor în mărime de 1500 de lei lunar, începând cu 03 august 2016 până la atingerea majoratului de către

copil, precum și pensia pentru întreținerea mamei, ca soț care îngrijește copilul minor până la împlinirea vârstei de 3 ani, în mărime de 1000 de lei lunar.

Stratulat Svetlana a menționat că după divorț, pârâtul la fel a ignorat copilul, nu își onorează obligațiile părintești, nu achită copilului pensie de întreținere, nu se interesează de starea sănătății, de educația fiului, nu-l vizitează și nu ține nicio legătură cu copilul. Inițial, după desfacerea căsătoriei pârâtul a promis că o să plătească benevol sumele încasate prin hotărârea judecătorească, însă, nu și-a ținut promisiunea și nu și-a onorat obligațiile de întreținere a fiului, motiv din care a fost nevoită să depună titlul executoriu pentru executare silită.

A afirmat că, fiind pusă în situația să-și întrețină singură copilul și să-l asigure cu cele necesare, a fost nevoită să plece la lucru peste hotarele țării. Ulterior, au avut oportunități de a pleca cu copilul la mare peste hotarele țării, însă, acest fapt este imposibil de realizat, deoarece pârâtul este de negăsit, se eschivează de la întâlnirile cu mama copilului pentru a-și exprima acordul la perfectarea actelor de identitate pe numele fiului și pentru ieșirea lui din țară. Acest comportament al pârâtului a făcut imposibilă plecarea copilului peste hotare împreună cu mama atât la odihnă, cât și cu traiul.

La moment, reclamanta are permis de ședere în Germania și are posibilitate de a munci acolo, inclusiv de a crește și educa copilul împreună cu dânsa, însă, pentru a-l înscrie la grădiniță și se cere acordul tatălui, care este de negăsit. Titlul executoriu cu privire la încasarea pensiei de întreținere a fost expediat pentru executare la domiciliul părinților pârâtului, însă, ultimul nu s-a prezentat niciodată la executorul judecătoresc și nu a achitat niciun ban pentru întreținerea fiului minor.

Stratulat Svetlana consideră că pârâtul face abuz de drepturile sale părintești și acționează contrar intereselor copilului. Prin lipsa și indiferența sa, Stratulat Filip permanent creează obstacole în întreținerea, îngrijirea și educarea copilului, astfel, mama fiind lipsită de posibilitatea de a-i asigura un mod de viață normal. Întru apărarea drepturilor minorului, în calitate de reprezentant legal al acestuia, în interesul superior al copilului, este nevoită să inițieze procedura de decădere a tatălui copilului din drepturile părintești.

A solicitat decăderea din drepturi părintești a pârâtului Stratulat Filip în privința fiului minor XXXXX, născut la XXXXX și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de Stratulat Svetlana și a fost decăzut Stratulat Filip din drepturile părintești față de fiul XXXXX, născut la XXXXX. Totodată, s-a încasat de la Stratulat Filip în beneficiul Svetlanei Stratulat cheltuielile de judecată în sumă de 200 de lei.

La data de 05 iunie 2020 Stratulat Filip, reprezentat de avocatul Vasile Albu, a declarat apel împotriva hotărârii din 03 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Stratulat Filip, a fost casată hotărârea din 03 iunie 2020 a Judecătoriei

Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care acțiunea depusă de Stratulat Svetlana a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că potrivit răspunsului executorului judecătoresc și încheierii din 20 iunie 2019, din momentul intentării procedurii de executare nr. 121a-804/18 Stratulat Filip nu s-a prezentat niciodată la citațiile expediate la locul de trai, iar, datoria restantă la plata pensiei de întreținere a copilului la data de 20 iunie 2019 constituia suma de 18 000 de lei. La 14 mai 2020, datoria apelantului la plata pensiei pentru întreținerea copilului minor constituia 34 500 de lei. Pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, a fost prezentată adeverința eliberată de executorului judecătoresc Aurel Corcescu, din care rezultă că Stratulat Filip nu mai are datorii la plata pensiei alimentare, dar are o supraplată pentru lunile februarie – martie 2021.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău a constatat că instanța de fond neîntemeiat a conchis asupra temeiniciei acțiunii depuse de Stratulat Svetlana și a dispus decăderea din drepturi părintești a lui Stratulat Filip față de fiul XXXXX. Or, criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicați copii minori, îl reprezintă principiul asigurării și promovării cu prioritate a interesului superior al copilului. Respectiv, pentru decăderea din drepturile părintești pe motivul eschivării de la exercitarea obligațiilor părintești, este necesară prezentarea unor probe concludente și pertinente, care ar demonstra cu certitudine că părintele se eschivează cu rea-credință de la exercitarea acestor obligații, însă, la caz, acest fapt nu a fost probat la judecarea cauzei în prima instanță.

La data de 08 aprilie 2021 Stratulat Svetlana, reprezentată de avocatul Barbacaru Constanția, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 03 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru sau, după caz, restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului, recurenta a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, reiterând circumstanțele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată.

A susținut că în hotărârea din 23 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, prin care s-a desfășurat căsătoria și s-a încasat pensia de întreținere, instanța a indicat expres că, tatăl copilului a plecat la lucru în Federația Rusă la vârsta când fiul XXXXX era bebeluș și până în prezent nu a întreprins măsuri de a vizita copilul, de a-l îngriji și a-l asigura cu hrană, tatăl și fiul nu se cunosc.

Recurenta a menționat că, prima plată pentru pensia de întreținere a copilului minor a fost efectuată de către sora intimatului abia la 30 iulie 2020, după pronunțarea hotărârii din 03 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru privind decăderea din drepturile părintești.

La data de 13 mai 2021 Stratulat Filip, reprezentat de avocatul Albu Vasile, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia și modificarea deciziei din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu încasarea din

contul Svetlanei Stratulat în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 de lei.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu s-a expus în privința tuturor pretențiile expuse în apel și anume, în privința solicitării de încasare din contul Svetlanei Stratulat în beneficiul său a cheltuielilor de judecată. Astfel, instanța de apel a admis în calitate de probă doar certificatul executorului judecătoresc privind lipsa datoriei, însă, a respins neîntemeiat anexarea susținerilor verbale, unde a argumentat toate cheltuielile de asistență juridică, la care erau anexate trei bonuri de plată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 02 februarie 2021.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la data de 16 martie 2021 (f.d. 159), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursurile declarate de către Stratulat Svetlana la data de 08 aprilie 2021 și de către Stratulat Filip la 13 mai 2021, sunt în termen.

La 22 aprilie 2021, copia recursului declarat de către Stratulat Svetlana a fost expediată în adresa intimatului Stratulat Filip și a Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Buiucani mun. Chișinău, iar, la 17 mai 2021 a fost expediată în adresa Svetlanei Stratulat și a Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Buiucani mun. Chișinău copia recursului declarat de Stratulat Filip, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 179-183, 201-204).

Prin referința depusă la 18 mai 2021, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Buiucani mun. Chișinău a susținut poziția expusă în avizul întocmit conform art. 73 alin. (2) din Codul familiei, considerând că Stratulat Svetlana dispune de condiții necesare pentru o dezvoltare multilaterală a copilului minor.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Stratulat Svetlana, reprezentată de avocatul Barbacaru Constanția și de către Stratulat Filip, reprezentat de avocatul Albu Vasile, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursurile declarate de către Stratulat Svetlana, reprezentată de avocatul Barbacaru Constanția și de către Stratulat Filip, reprezentat de avocatul Albu Vasile, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Stratulat Svetlana, reprezentată de avocatul Barbacaru Constanția și de către Stratulat Filip, reprezentat de avocatul Albu Vasile, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de către Stratulat Svetlana, reprezentată de avocatul Barbacaru Constanția și de către Stratulat Filip, reprezentat de avocatul Albu Vasile, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic